# Szeregowanie zadań Przedmiot fakultatywny 15h wykładu + 15h ćwiczeń

dr Hanna Furmańczyk

25 lutego 2020

# Zasady zaliczenia

- ćwiczenia (ocena):
  - kolokwium,
  - zadania dodatkowe (implementacje algorytmów),
  - praca na ćwiczeniach.
- Wykład (zal):
  - zaliczone ćwiczenia,
  - zadanie z wykładu.

## Motywacja

### Szeregowanie zadań:

- część wielozadaniowego systemu operacyjnego, odpowiedzialna za ustalanie kolejności dostępu zadań do procesora [jak rozdzielić czas procesora i dostęp do innych zasobów pomiędzy zadania, które w praktyce zwykle o te zasoby konkurują]
- serwery baz danych,
- organizacja obliczeń rozproszonych,
- linie produkcyjne,
- plany zajeć szkolnych, konferencji, itp.
- planowanie projektu,
- organizacja pracy.

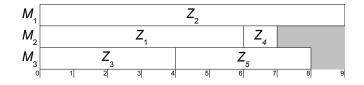


### Historia

- linia produkcyjna Henry'ego Forda (pierwsze lata XX w.),
- algorytm Jacksona 1955 (również dla produkcji przemysłowej),
- ...

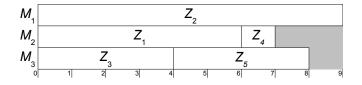
## Przykłady

• Pięć zadań o czasach wykonania  $[p_1, \ldots, p_5] = [6, 9, 4, 1, 4]$  należy uszeregować na trzech identycznych maszynach tak, by zakończyły się one możliwie jak najszybciej.



# Przykłady

• Pięć zadań o czasach wykonania  $[p_1, \ldots, p_5] = [6, 9, 4, 1, 4]$  należy uszeregować na trzech identycznych maszynach tak, by zakończyły się one możliwie jak najszybciej.



Czy ten harmonogram jest poprawny?

# Zasady poprawności harmonogramu - wstęp

 żadne zadanie nie może być jednocześnie wykonywane przez różne maszyny,

# Zasady poprawności harmonogramu - wstęp

- żadne zadanie nie może być jednocześnie wykonywane przez różne maszyny,
- żaden procesor nie pracuje równocześnie nad różnymi zadaniami,

# Zasady poprawności harmonogramu - wstęp

- żadne zadanie nie może być jednocześnie wykonywane przez różne maszyny,
- żaden procesor nie pracuje równocześnie nad różnymi zadaniami,
- ciąg dalszy nastąpi.

2 Jednodniowy plan zajęć ( $K_i$  - klasy,  $N_i$  - nauczyciele)

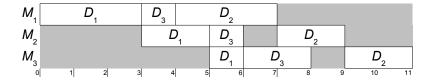
	$N_1$	$N_2$	$N_3$
$K_1$	3	2	1
<i>K</i> <sub>2</sub>	3	2	2
<i>K</i> <sub>3</sub>	1	1	2

$N_{_{1}}$	K <sub>2</sub>		<b>K</b> <sub>1</sub>		<b>K</b> <sub>3</sub>
$N_{_2}$	$K_{_{1}}$		$K_{_{2}}$	<b>K</b> <sub>3</sub>	
$N_3$	K <sub>3</sub>	<b>K</b> <sub>1</sub>		K <sub>2</sub>	
0	1 2	3	4 5	6	7

Procesory dedykowane - system otwarty (kolejność operacji dowolna).

### 3 Taśma produkcyjna (ważna kolejność operacji)

	$M_1$	$M_2$	$M_3$
$D_1$	3	2	1
$D_2$	3	2	2
$D_3$	1	1	2



Procesory dedykowane - system przepływowy (kolejność operacji musi być zgodna z numeracją maszyn).

Dziedzina ta zajmuje się *szeregowaniem* (układaniem harmonogramów) *zadań* (programów, czynności, prac) na *maszynach* (procesorach, obrabiarkach, stanowiskach obsługi).

Dziedzina ta zajmuje się *szeregowaniem* (układaniem harmonogramów) *zadań* (programów, czynności, prac) na *maszynach* (procesorach, obrabiarkach, stanowiskach obsługi). Szukamy harmonogramu wykonania dla danego zbioru zadań w określonych warunkach, tak by zminimalizować przyjęte *kryterium oceny* (koszt) uszeregowania.

Dziedzina ta zajmuje się *szeregowaniem* (układaniem harmonogramów) *zadań* (programów, czynności, prac) na *maszynach* (procesorach, obrabiarkach, stanowiskach obsługi). Szukamy harmonogramu wykonania dla danego zbioru zadań w określonych warunkach, tak by zminimalizować przyjęte *kryterium oceny (koszt) uszeregowania.* 

*Model deterministyczny:* parametry systemu i zadań są od początku znane.

# Sposoby obsługi zadań

Procesory równoległe (każdy procesor może obsłużyć każde zadanie):

## Sposoby obsługi zadań

- Procesory równoległe (każdy procesor może obsłużyć każde zadanie):
  - procesory identyczne wszystkie są jednakowo szybkie,
  - procesory jednorodne mają różne szybkości, ale stosunki czasów wykonania zadań są niezależne od maszyn,
  - procesory dowolne prędkości zależą od wykonywanych zadań.

 zadania są podzielone na operacje (zadanie Z<sub>j</sub> składa się z operacji O<sub>ij</sub> do wykonania na maszynach M<sub>i</sub>, o długościach czasowych p<sub>ij</sub>); zadanie kończy się wraz z wykonaniem swej najpóźniejszej operacji,

- zadania są podzielone na operacje (zadanie Z<sub>j</sub> składa się z operacji O<sub>ij</sub> do wykonania na maszynach M<sub>i</sub>, o długościach czasowych p<sub>ij</sub>); zadanie kończy się wraz z wykonaniem swej najpóźniejszej operacji,
- dopuszcza się sytuacje, gdy zadanie nie wykorzystuje wszystkich maszyn (operacje puste),

- zadania są podzielone na operacje (zadanie Z<sub>j</sub> składa się z operacji O<sub>ij</sub> do wykonania na maszynach M<sub>i</sub>, o długościach czasowych p<sub>ij</sub>); zadanie kończy się wraz z wykonaniem swej najpóźniejszej operacji,
- dopuszcza się sytuacje, gdy zadanie nie wykorzystuje wszystkich maszyn (operacje puste),
- żadne dwie operacje tego samego zadania nie mogą wykonywać się rownocześnie,

- zadania są podzielone na operacje (zadanie Z<sub>j</sub> składa się z operacji O<sub>ij</sub> do wykonania na maszynach M<sub>i</sub>, o długościach czasowych p<sub>ij</sub>); zadanie kończy się wraz z wykonaniem swej najpóźniejszej operacji,
- dopuszcza się sytuacje, gdy zadanie nie wykorzystuje wszystkich maszyn (operacje puste),
- żadne dwie operacje tego samego zadania nie mogą wykonywać się rownocześnie,
- żaden procesor nie może rownocześnie pracować nad różnymi operacjami.

- zadania są podzielone na operacje (zadanie Z<sub>j</sub> składa się z operacji O<sub>ij</sub> do wykonania na maszynach M<sub>i</sub>, o długościach czasowych p<sub>ij</sub>); zadanie kończy się wraz z wykonaniem swej najpóźniejszej operacji,
- dopuszcza się sytuacje, gdy zadanie nie wykorzystuje wszystkich maszyn (operacje puste),
- żadne dwie operacje tego samego zadania nie mogą wykonywać się rownocześnie,
- żaden procesor nie może rownocześnie pracować nad różnymi operacjami.

Przykład 2 i 3.



Trzy główne typy systemów obsługi dla maszyn dedykowanych:

- system przepływowy (ang. flow shop) operacje każdego zadania są wykonywane przez procesory w tej samej kolejności wyznaczonej przez numery maszyn (przykład 3),
- system otwarty (ang. open shop) kolejność wykonania operacji w obrębie zadań jest dowolna (przykład 2),
- system gniazdowy (ang. job shop) dla każdego zadania mamy dane przyporządkowanie maszyn operacjom oraz wymaganą kolejność.

### Dane:

n zadań  $Z = \{Z_1, \ldots, Z_n\}$ ; m maszyn (procesorów)  $\{M_1, \ldots, M_m\}$ .

#### Dane:

n zadań  $Z = \{Z_1, \dots, Z_n\}$ ; m maszyn (procesorów)  $\{M_1, \dots, M_m\}$ .

- Czas wykonywania zadania Z<sub>j</sub>
  - Dla procesorów identycznych jest on niezależny od maszyny i wynosi pj.

#### Dane:

n zadań  $Z = \{Z_1, \ldots, Z_n\}$ ; m maszyn (procesorów)  $\{M_1, \ldots, M_m\}$ .

- Czas wykonywania zadania Z<sub>j</sub>
  - Dla procesorów identycznych jest on niezależny od maszyny i wynosi p<sub>i</sub>.
  - Procesory jednorodne  $M_i$  charakteryzują się współczynnikami szybkości  $b_i$ , wtedy czas dla  $M_i$  to  $p_j/b_i$ .

#### Dane:

n zadań  $Z = \{Z_1, \dots, Z_n\}$ ; m maszyn (procesorów)  $\{M_1, \dots, M_m\}$ .

- Czas wykonywania zadania Z<sub>j</sub>
  - Dla procesorów identycznych jest on niezależny od maszyny i wynosi p<sub>j</sub>.
  - Procesory jednorodne  $M_i$  charakteryzują się współczynnikami szybkości  $b_i$ , wtedy czas dla  $M_i$  to  $p_i/b_i$ .
  - Dla maszyn dowolnych mamy czasy p<sub>ij</sub> zależne od zadań i procesorów.

Moment przybycia zadania Z<sub>j</sub>: r<sub>j</sub> (ang. release time).
 Czas, od którego zadanie może zostać podjęte. Wartość domyślna - zero.

Termin zakończenia zadania Z<sub>j</sub>: d<sub>j</sub>.
 Opcjonalny parametr. Występuje w dwóch wariantach. Może oznaczać czas, od którego nalicza się spóźnienie (ang. due date), lub termin, którego przekroczyć nie wolno (ang. deadline).

• Waga zadania Z<sub>j</sub>: w<sub>j</sub>.

Opcjonalny parametr, określający ważność zadania przy naliczaniu kosztu harmonogramu. Domyślnie zadania są jednakowej wagi i wtedy  $w_i=1$ .

- Moment przybycia zadania Z<sub>j</sub>: r<sub>j</sub> (ang. release time).
   Czas, od którego zadanie może zostać podjęte. Wartość domyślna zero.
- Termin zakończenia zadania Z<sub>j</sub>: d<sub>j</sub>.
   Opcjonalny parametr. Występuje w dwóch wariantach. Może oznaczać czas, od którego nalicza się spóźnienie (ang. due date), lub termin, którego przekroczyć nie wolno (ang. deadline).
- Waga zadania  $Z_j$ :  $w_j$ . Opcjonalny parametr, określający ważność zadania przy naliczaniu kosztu harmonogramu. Domyślnie zadania są jednakowej wagi i wtedy  $w_j=1$ .

### Relacja częściowego porządku

W zbiorze zadań Z można wprowadzić ograniczenia kolejnościowe w postaci dowolnej relacji częściowego porządku. Wówczas  $Z_i \prec Z_j$  oznacza, że zadanie  $Z_j$  może się zacząć wykonywać dopiero po zakończeniu  $Z_i$ 

### Relacja częściowego porządku

W zbiorze zadań Z można wprowadzić ograniczenia kolejnościowe w postaci dowolnej relacji częściowego porządku. Wówczas  $Z_i \prec Z_j$  oznacza, że zadanie  $Z_j$  może się zacząć wykonywać dopiero po zakończeniu  $Z_i$  (czemu?

### Relacja częściowego porządku

W zbiorze zadań Z można wprowadzić ograniczenia kolejnościowe w postaci dowolnej relacji częściowego porządku. Wówczas  $Z_i \prec Z_j$  oznacza, że zadanie  $Z_j$  może się zacząć wykonywać dopiero po zakończeniu  $Z_i$  (czemu? np.  $Z_i$  korzysta z wyników pracy  $Z_i$ ).

### Relacja częściowego porządku

W zbiorze zadań Z można wprowadzić ograniczenia kolejnościowe w postaci dowolnej relacji częściowego porządku. Wówczas  $Z_i \prec Z_j$  oznacza, że zadanie  $Z_j$  może się zacząć wykonywać dopiero po zakończeniu  $Z_i$  (czemu? np.  $Z_j$  korzysta z wyników pracy  $Z_i$ ).

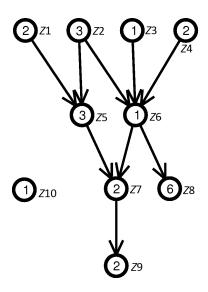
Jeśli ograniczenia te nie występują, mówimy o zadaniach *niezależnych* (tak się przyjmuje domyślnie), w przeciwnym razie są one *zależne*.

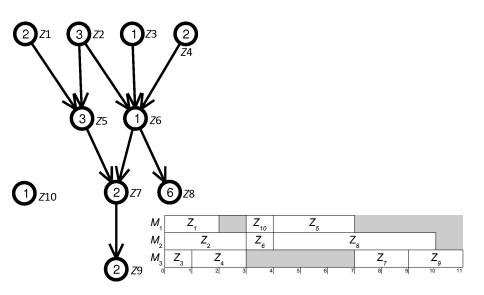
### Relacja częściowego porządku

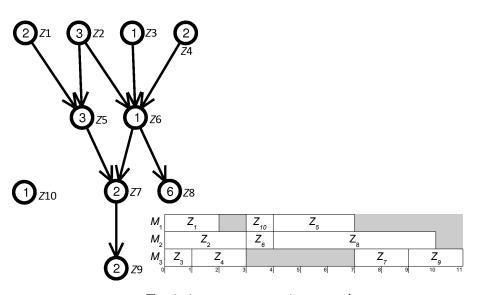
W zbiorze zadań Z można wprowadzić ograniczenia kolejnościowe w postaci dowolnej relacji częściowego porządku. Wówczas  $Z_i \prec Z_j$  oznacza, że zadanie  $Z_j$  może się zacząć wykonywać dopiero po zakończeniu  $Z_i$  (czemu? np.  $Z_j$  korzysta z wyników pracy  $Z_i$ ).

Jeśli ograniczenia te nie występują, mówimy o zadaniach *niezależnych* (tak się przyjmuje domyślnie), w przeciwnym razie są one *zależne*.

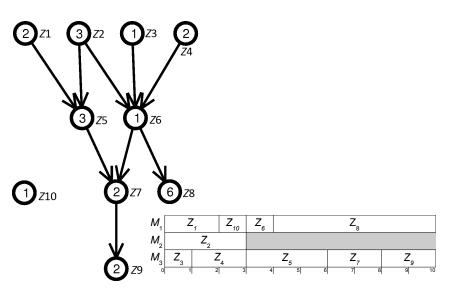
acykliczny digraf (diagram Hassego)

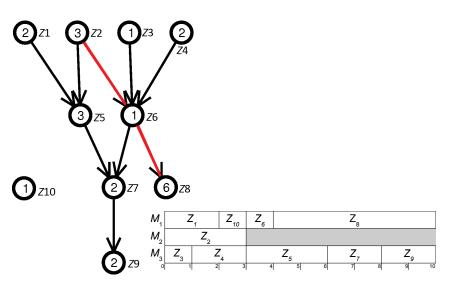






To nie jest uszeregowanie optymalne.





To jest uszeregowanie optymalne (ścieżka krytyczna).

## Parametry zadań cd.

### Zadania mogą być:

 niepodzielne - przerwy w wykonaniu są niedopuszczalne (domyślnie),

## Parametry zadań cd.

#### Zadania mogą być:

- niepodzielne przerwy w wykonaniu są niedopuszczalne (domyślnie),
- podzielne wykonanie można przerwać i podjąć ponownie, w przypadku maszyn równoległych nawet na innym procesorze.

## Parametry zadań cd.

#### Zadania mogą być:

- niepodzielne przerwy w wykonaniu są niedopuszczalne (domyślnie),
- podzielne wykonanie można przerwać i podjąć ponownie, w przypadku maszyn równoległych nawet na innym procesorze.

$M_{_1}$			$Z_{_2}$				
$M_{_2}$	<b>Z</b> <sub>1</sub>		$Z_{_3}$	<b>Z</b> <sub>1</sub>			
$M_3$	$Z_3$				$Z_3$		
0	1 2	3 4	5	6	7	8	9

 w każdej chwili procesor może wykonywać co najwyżej jedno zadanie,

- w każdej chwili procesor może wykonywać co najwyżej jedno zadanie,
- w każdej chwili zadanie może być obsługiwane przez co najwyżej jeden procesor,

- w każdej chwili procesor może wykonywać co najwyżej jedno zadanie,
- w każdej chwili zadanie może być obsługiwane przez co najwyżej jeden procesor,
- ullet zadanie  $Z_j$  wykonuje się w całości w przedziale czasu  $[r_j,\infty)$ ,

- w każdej chwili procesor może wykonywać co najwyżej jedno zadanie,
- w każdej chwili zadanie może być obsługiwane przez co najwyżej jeden procesor,
- ullet zadanie  $Z_j$  wykonuje się w całości w przedziale czasu  $[r_j,\infty)$ ,
- spełnione są ograniczenia kolejnościowe,

- w każdej chwili procesor może wykonywać co najwyżej jedno zadanie,
- w każdej chwili zadanie może być obsługiwane przez co najwyżej jeden procesor,
- zadanie  $Z_j$  wykonuje się w całości w przedziale czasu  $[r_j,\infty)$ ,
- spełnione są ograniczenia kolejnościowe,
- w przypadku zadań niepodzielnych każde zadanie wykonuje się nieprzerwanie w pewnym domknięto-otwartym przedziale czasowym, dla zadań podzielnych czasy wykonania tworzą skończoną sumę rozłącznych przedziałów.

Dla uszeregowanego zadania  $Z_j$  możemy określić:

Dla uszeregowanego zadania  $Z_j$  możemy określić:

• moment zakończenia Ci (ang. completion time),

Dla uszeregowanego zadania  $Z_j$  możemy określić:

- moment zakończenia Ci (ang. completion time),
- czas przepływu przez system  $\bar{F}_i = C_i r_i$  (ang. flow time),

Dla uszeregowanego zadania  $Z_i$  możemy określić:

- moment zakończenia Ci (ang. completion time),
- czas przepływu przez system  $\bar{F}_i = C_i r_i$  (ang. flow time),
- opóźnienie  $L_i = C_i d_i$  (ang. lateness),

### Dla uszeregowanego zadania $Z_j$ możemy określić:

- moment zakończenia Ci (ang. completion time),
- czas przepływu przez system  $\bar{F}_i = C_i r_i$  (ang. flow time),
- opóźnienie  $L_i = C_i d_i$  (ang. lateness),
- spóźnienie  $T_i = \max\{C_i d_i, 0\}$  (ang. tardiness),

### Dla uszeregowanego zadania $Z_j$ możemy określić:

- moment zakończenia Ci (ang. completion time),
- czas przepływu przez system  $\bar{F}_i = C_i r_i$  (ang. flow time),
- opóźnienie  $L_i = C_i d_i$  (ang. lateness),
- spóźnienie  $T_i = \max\{C_i d_i, 0\}$  (ang. tardiness),
- "znacznik spóxnienia"  $U_i = w(C_i > d_i)$ , a więc odpowiedź (0/1 czyli Nie/Tak) na pytanie "czy zadanie się spóźniło?".

Najczęściej stosowane kryteria:

### Najczęściej stosowane kryteria:

• długość uszeregowania  $C_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{C_j : j = 1, \dots, n\}$ ,

#### Najczęściej stosowane kryteria:

- długość uszeregowania  $C_{\max} = \max\{C_j : j = 1, \dots, n\}$ ,
- całkowity (łączny) czas zakończenia zadania  $\sum C_j = \sum_{i=1}^n C_i$ ,

#### Najczęściej stosowane kryteria:

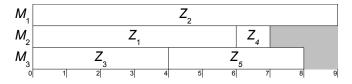
- długość uszeregowania  $C_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{C_j: j=1,\ldots,n\}$ ,
- całkowity (łączny) czas zakończenia zadania  $\sum C_j = \sum_{i=1}^n C_i$ ,
- średni czas przepływu  $\bar{F} = (\sum_{i=1}^n \bar{F}_i)/n$ ,

Najczęściej stosowane kryteria:

- długość uszeregowania  $C_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{C_j: j=1,\ldots,n\}$ ,
- całkowity (łączny) czas zakończenia zadania  $\sum C_j = \sum_{i=1}^n C_i$ ,
- średni czas przepływu  $\bar{F} = (\sum_{i=1}^n \bar{F}_i)/n$ ,

Najczęściej stosowane kryteria:

- długość uszeregowania  $C_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{C_j: j=1,\ldots,n\}$ ,
- całkowity (łączny) czas zakończenia zadania  $\sum C_j = \sum_{i=1}^n C_i$ ,
- średni czas przepływu  $\bar{F} = (\sum_{i=1}^n \bar{F}_i)/n$ ,

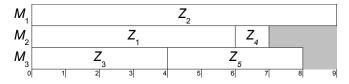


$$p_1 = 6, p_2 = 9, p_3 = 4, p_4 = 1, p_5 = 4$$



Najczęściej stosowane kryteria:

- długość uszeregowania  $C_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{C_j: j=1,\ldots,n\}$ ,
- całkowity (łączny) czas zakończenia zadania  $\sum C_j = \sum_{i=1}^n C_i$ ,
- średni czas przepływu  $\bar{F} = (\sum_{i=1}^n \bar{F}_i)/n$ ,



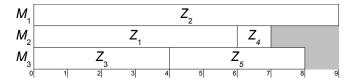
$$p_1 = 6, p_2 = 9, p_3 = 4, p_4 = 1, p_5 = 4$$

$$C_{\text{max}} = 9$$



Najczęściej stosowane kryteria:

- długość uszeregowania  $C_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{C_j: j=1,\ldots,n\}$ ,
- całkowity (łączny) czas zakończenia zadania  $\sum C_j = \sum_{i=1}^n C_i$ ,
- średni czas przepływu  $\bar{F} = (\sum_{i=1}^n \bar{F}_i)/n$ ,



$$p_1 = 6, p_2 = 9, p_3 = 4, p_4 = 1, p_5 = 4$$

$$C_{\mathsf{max}} = 9$$

$$\sum C_j = 6 + 9 + 4 + 7 + 8 = 34$$



### Kryteria cd.

Można wprowadzać wagi (priorytety) zadań:

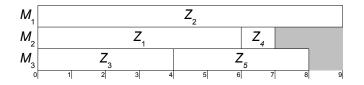
$$w_1 = 1, w_2 = 2, w_3 = 3, w_4 = 1, w_5 = 1$$

$M_{_{1}}$					$Z_{_2}$				
$M_{2}$			<b>Z</b> <sub>1</sub>				$Z_{_{4}}$		
$M_{_3}$		$Z_{_3}$				Z	5		
٥	1	2	3	4	5	6	7	8	9

## Kryteria cd.

Można wprowadzać wagi (priorytety) zadań:

$$w_1 = 1, w_2 = 2, w_3 = 3, w_4 = 1, w_5 = 1$$

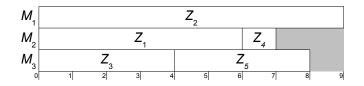


• całkowity ważony czas zakończenia  $\sum w_j C_j = \sum_{i=1}^n w_i C_i$ 

### Kryteria cd.

Można wprowadzać wagi (priorytety) zadań:

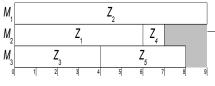
$$w_1 = 1, w_2 = 2, w_3 = 3, w_4 = 1, w_5 = 1$$



ullet całkowity ważony czas zakończenia  $\sum w_j C_j = \sum_{i=1}^n w_i C_i$ 

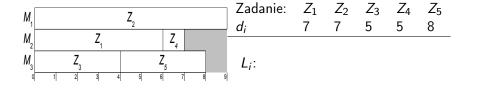
$$\sum w_j C_j = 6 + 18 + 12 + 7 + 8 = 51$$

• maksymalne opóźnienie  $L_{\max} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 

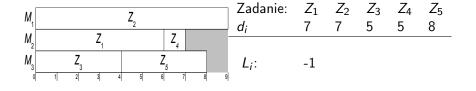


Zadanie:  $Z_1$   $Z_2$   $Z_3$   $Z_4$   $Z_5$   $d_i$  7 7 5 5 8

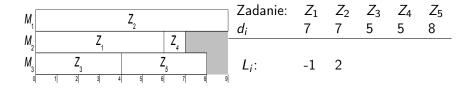
• maksymalne opóźnienie  $L_{\max} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 



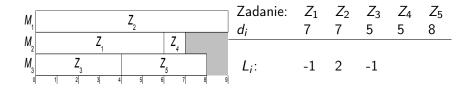
• maksymalne opóźnienie  $L_{\text{max}} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 



• maksymalne opóźnienie  $L_{\text{max}} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 



• maksymalne opóźnienie  $L_{\max} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 



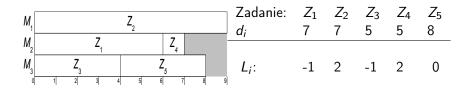
• maksymalne opóźnienie  $L_{\max} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 

М		7	Zadanie:	$Z_1$	$Z_2$	$Z_3$	$Z_4$	$Z_5$
M <sub>1</sub>		<b>Z</b> <sub>2</sub>	di	7	7	5	5	8
$M_{2}$	$Z_{_{1}}$	$\mid Z_{_4} \mid$						
$M_{_{3}}$	$Z_{_3}$	Z <sub>5</sub>	$L_i$ :	-1	2	-1	2	
0	1 2 3 4	5 6 7 8 9	1					

• maksymalne opóźnienie  $L_{\max} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 

м	7		Zadanie:	$Z_1$	$Z_2$	$Z_3$	$Z_4$	$Z_5$
M <sub>1</sub>	2		$d_i$	7	7	5	5	8
$M_{2}$	$Z_{1}$	$ Z_4 $						
$M_{_3}$	Z <sub>3</sub>	Z <sub>5</sub>	<u> </u>	-1	2	-1	2	0
0	1 2 3 4 5	5  6  7  8  9	1					

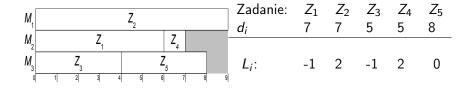
• maksymalne opóźnienie  $L_{\text{max}} = \max\{L_j : j = 1, \dots, n\}$ 



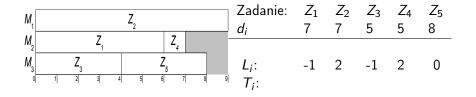
 $L_{\text{max}} = 2$ 



- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$



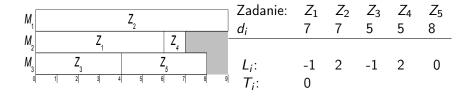
- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$



 $L_{\text{max}} = 2$ 



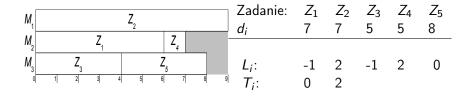
- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$



 $L_{\text{max}} = 2$ 



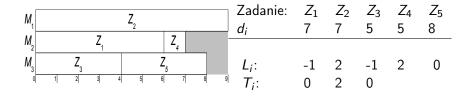
- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$



 $L_{\mathsf{max}} = 2$ 



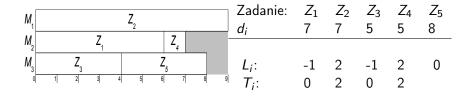
- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j: j = 1, \dots, n\}$



 $L_{\mathsf{max}} = 2$ 



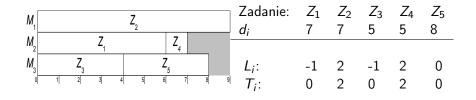
- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$



 $L_{\mathsf{max}} = 2$ 



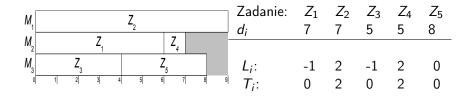
- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$



 $L_{\text{max}} = 2$ 



- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\max} = \max\{T_j : j = 1, \dots, n\}$



 $L_{\mathsf{max}} = 2$   $T_{\mathsf{max}} = 2$ 



- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$
- całkowite spóźnienie  $\sum T_j = \sum_{i=1}^n T_i$

М					7				7 2	Zadanie:	$Z_1$	$Z_2$	$Z_3$	$Z_4$	$Z_5$	
1111			7		2		,		١ ,	$d_i$	7	7	5	5	8	
M <sub>2</sub>			Z <sub>1</sub>				4	_								
$M_{_3}$		$Z_{_3}$				$Z_{_{5}}$				$L_i$ :	-1	2	-1	2	0	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	$T_i$ :	0	2	0	2	0	

 $L_{\mathsf{max}} = 2$ 

 $T_{\mathsf{max}} = 2$ 

- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$
- całkowite spóźnienie  $\sum T_j = \sum_{i=1}^n T_i$

<i>M</i> <sub>1</sub>			Z <sub>2</sub>				Zadanie:	<i>Z</i> <sub>1</sub>	<i>Z</i> <sub>2</sub>	<i>Z</i> <sub>3</sub>	<i>Z</i> <sub>4</sub> 5	Z <sub>5</sub>
M <sub>2</sub>		<b>Z</b> <sub>1</sub>		7	<u>Z</u> 4		- 41					
$M_{_3}$	$Z_{_3}$			$Z_{_{5}}$			$L_i$ :	-1	2	-1	2	0
0	1 2	3	4 5	6	7	8 9	$T_i$ :	0	2	0	2	0

 $L_{\mathsf{max}} = 2$ 

 $T_{\mathsf{max}} = 2$ 

 $\sum T_j = 4$ 

- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$
- całkowite spóźnienie  $\sum T_j = \sum_{i=1}^n T_i$
- ullet liczba spóźnionych zadań  $\sum U_j = \sum_{i=1}^n U_i$

М			7				Zadanie:	$Z_1$	$Z_2$	$Z_3$	$Z_4$	$Z_5$
<sub>1</sub>  -			<b>-</b> 2	Τ.	7		di	7	7	5	5	8
M <sub>2</sub>		Z <sub>1</sub>		4	4	_						
$M_{_3}$	$Z_{_3}$			$Z_{_{5}}$			$L_i$ :	-1	2	-1	2	0
0	1 2	3	4 5	6	7	8 9	$T_i$ :	0	2	0	2	0

$$L_{\mathsf{max}} = 2$$

$$T_{\text{max}} = 2$$

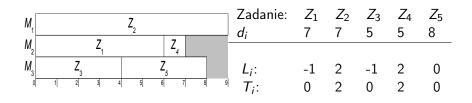
$$\sum T_j = 4$$

- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$
- całkowite spóźnienie  $\sum T_j = \sum_{i=1}^n T_i$
- ullet liczba spóźnionych zadań  $\sum U_j = \sum_{i=1}^n U_i$

М			7				Zadanie:	$Z_1$	$Z_2$	$Z_3$	$Z_4$	$Z_5$
<sub>1</sub>  -			<b>-</b> 2	Τ.	7		di	7	7	5	5	8
M <sub>2</sub>		Z <sub>1</sub>		4	4	_						
$M_{_3}$	$Z_{_3}$			$Z_{_{5}}$			$L_i$ :	-1	2	-1	2	0
0	1 2	3	4 5	6	7	8 9	$T_i$ :	0	2	0	2	0

 $L_{\text{max}} = 2$   $\sum T_j = 4 \sum_{\text{max}} U_j = 2$ 

- maksymalne opóźnienie  $L_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{L_j : j = 1, \dots, n\}$
- maksymalne spóźnienie  $T_{\mathsf{max}} = \mathsf{max}\{T_j : j = 1, \dots, n\}$
- całkowite spóźnienie  $\sum T_j = \sum_{i=1}^n T_i$
- liczba spóźnionych zadań  $\sum U_j = \sum_{i=1}^n U_i$
- można wprowadzać wagi zadań, łączyć kryteria, np. łączne ważone spóźnienie  $\sum w_j T_j = \sum_{i=1}^n w_i T_i$ .



$$L_{\text{max}} = 2$$
 
$$\sum T_j = 4$$

Jak to opisać?

Jak to opisać? Notacja trójpolowa

lpha - środowisko maszynowe

lpha - środowisko

maszy nowe

 ${\cal P}$  - procesory identyczne

lpha - środowisko

#### maszynowe

P - procesory identyczne

Q - proc. jednorodne

lpha - środowisko

#### maszynowe

P - procesory identyczne

Q - proc. jednorodne

R - proc. dowolne

lpha - środowisko

#### maszynowe

P - procesory identyczne

Q - proc. jednorodne

R - proc. dowolne

O - system otwarty (ang.

open shop)

lpha - środowisko maszynowe

P - procesory identyczne

Q - proc. jednorodne

R - proc. dowolne

O - system otwarty (ang.

open shop)

F - system przepływowy

(ang. flow shop)

```
\alpha - środowisko
maszynowe
P - procesory identyczne
Q - proc. jednorodne
R - proc. dowolne
O - system otwarty (ang.
open shop)
F - system przepływowy
(ang. flow shop)
J - system ogólny (ang.
job shop)
```

a - środowisko
maszynowe
P - procesory identyczne
Q - proc. jednorodne
R - proc. dowolne
O - system otwarty (ang. open shop)
F - system przepływowy (ang. flow shop)
J - system ogólny (ang.

job shop)

eta - charakterystyka zadań

 $\alpha$  - środowisko maszynowe P - procesory identyczne Q - proc. jednorodne R - proc. dowolne O - system otwarty (ang. open shop) F - system przepływowy (ang. flow shop) J - system ogólny (ang. iob shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_j=0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_j$  dowolne

 $\alpha$  - środowisko maszynowe P - procesory identyczne Q - proc. jednorodne R - proc. dowolne O - system otwarty (ang. open shop) F - system przepływowy (ang. flow shop) J - system ogólny (ang. iob shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_j=0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_j$  dowolne pmtn - zadania podzielne (ang. preemption)

 $\alpha$  - środowisko maszynowe P - procesory identyczne Q - proc. jednorodne R - proc. dowolne O - system otwarty (ang. open shop) F - system przepływowy (ang. flow shop) J - system ogólny (ang. iob shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_j=0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_j$  dowolne pmtn - zadania podzielne (ang. preemption) prec - zadania zależne

 $\alpha$  - środowisko maszynowe P - procesory identyczne Q - proc. jednorodne R - proc. dowolne O - system otwarty (ang. open shop) F - system przepływowy (ang. flow shop) J - system ogólny (ang. iob shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_j = 0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_j$  dowolne pmtn - zadania podzielne (ang. preemption) prec - zadania zależne  $r_j$  - różne wartości momentów przybycia

a - środowisko
maszynowe
P - procesory identyczne
Q - proc. jednorodne
R - proc. dowolne
O - system otwarty (ang. open shop)
F - system przepływowy (ang. flow shop)
J - system ogólny (ang.

iob shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_j=0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_j$  dowolne pmtn - zadania podzielne (ang. preemption) prec - zadania zależne  $r_j$  - różne wartości momentów przybycia  $p_j=1$  lub UET - zadania jednostkowe

 $\alpha$  - środowisko maszynowe P - procesory identyczne Q - proc. jednorodne R - proc. dowolne O - system otwarty (ang. open shop) F - system przepływowy (ang. flow shop) J - system ogólny (ang. iob shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_j=0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_j$  dowolne pmtn - zadania podzielne (ang. preemption) prec - zadania zależne  $r_j$  - różne wartości momentów przybycia  $p_j=1$  lub UET - zadania jednostkowe  $p_{ij}\in\{0,1\}$  lub ZUET - operacje jednostkowe lub puste (procesory dedykowane)

 $\alpha$  - środowisko maszynowe P - procesory identyczne Q - proc. jednorodne R - proc. dowolne O - system otwarty (ang. open shop) F - system przepływowy (ang. flow shop) J - system ogólny (ang. job shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_i = 0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_i$  dowolne pmtn - zadania podzielne (ang. preemption) prec - zadania zależne r<sub>i</sub> - różne wartości momentów przybycia  $p_i = 1$  lub *UET* - zadania jednostkowe  $p_{ii} \in \{0,1\}$  lub ZUET - operacje jednostkowe lub puste (procesory dedykowane)  $C_i \leq d_i$  - istnieją wymagane i nieprzekraczalne terminy zakończenia zadań

#### $\gamma$ - kryterium optymalizacji

 $\alpha$  - środowisko maszynowe P - procesory identyczne Q - proc. jednorodne R - proc. dowolne O - system otwarty (ang. open shop) F - system przepływowy (ang. flow shop) J - system ogólny (ang. job shop)

 $\beta$  - charakterystyka zadań puste: zadania są niepodzielne, niezależne, z  $r_i = 0$ , czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia  $d_i$  dowolne pmtn - zadania podzielne (ang. preemption) prec - zadania zależne r<sub>i</sub> - różne wartości momentów przybycia  $p_i = 1$  lub *UET* - zadania jednostkowe  $p_{ii} \in \{0,1\}$  lub ZUET - operacje jednostkowe lub puste (procesory dedykowane)  $C_i \leq d_i$  - istnieją wymagane i nieprzekraczalne

terminy zakończenia zadań

no-idle - procesory musza pracować w sposób ciagły, bez okienek

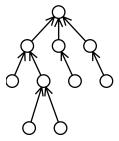
no-idle - procesory musza pracować w sposób ciagły, bez okienek no-wait - okienka między operacjami w zadaniach są zabronione (proc. dedykowane)

no-idle - procesory musza pracować w sposób ciagły, bez okienek no-wait - okienka między operacjami w zadaniach są zabronione (proc. dedykowane)

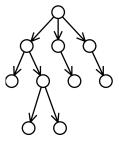
*in–tree, out–tree, chains, ...* – różne szczególne postaci relacji zależności kolejnościowych (prec).

no-idle - procesory musza pracować w sposób ciagły, bez okienek no-wait - okienka między operacjami w zadaniach są zabronione (proc. dedykowane)

*in–tree, out–tree, chains, … –* różne szczególne postaci relacji zależności kolejnościowych (prec).



in-tree



out-tree

P3|prec|C<sub>max</sub>

#### $P3|prec|C_{max}$

Szeregowanie niepodzielnych zadań zależnych na trzech identycznych maszynach równoległych w celu zminimalizowania długości harmonogramu.

#### $P3|prec|C_{max}$

Szeregowanie niepodzielnych zadań zależnych na trzech identycznych maszynach równoległych w celu zminimalizowania długości harmonogramu.

 $R|pmtn, prec, r_j| \overline{\sum U_j}$ 

#### $P3|prec|C_{max}$

Szeregowanie niepodzielnych zadań zależnych na trzech identycznych maszynach równoległych w celu zminimalizowania długości harmonogramu.

### $R|pmtn, prec, r_j| \sum U_j$

Szeregowanie podzielnych zadań zależnych z różnymi czasami przybycia i terminami zakończenia na równoległych dowolnych maszynach (liczba procesorów jest częścią danych) w celu minimalizacji liczby zadań spóźnionych.

#### $P3|prec|C_{max}$

Szeregowanie niepodzielnych zadań zależnych na trzech identycznych maszynach równoległych w celu zminimalizowania długości harmonogramu.

### $R|pmtn, prec, r_j| \sum U_j$

Szeregowanie podzielnych zadań zależnych z różnymi czasami przybycia i terminami zakończenia na równoległych dowolnych maszynach (liczba procesorów jest częścią danych) w celu minimalizacji liczby zadań spóźnionych.

$$1|r_j, C_j \leq d_j|$$

#### $P3|prec|C_{max}$

Szeregowanie niepodzielnych zadań zależnych na trzech identycznych maszynach równoległych w celu zminimalizowania długości harmonogramu.

### $R|pmtn, prec, r_j| \sum U_j$

Szeregowanie podzielnych zadań zależnych z różnymi czasami przybycia i terminami zakończenia na równoległych dowolnych maszynach (liczba procesorów jest częścią danych) w celu minimalizacji liczby zadań spóźnionych.

#### $1|r_i, C_i \leq d_i|$

Pytanie o istnienie (brak kryterium kosztu, więc nic nie optymalizujemy!) uszeregowania zadań niepodzielnych i niezależnych o różnych momentach przybycia na jednej maszynie, tak by żadne zadanie nie było spóźnione.